

**Πρόταση - παρουσίαση μοντέλου
Συνεργατικής Καταλογογράφησης
στα πλαίσια του Συλλογικού Καταλόγου των
Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών**

Γιώργος Χριστοδούλου

Βιβλιοθηκονόμος – ΑΠΘ,

*Εργαστηριακός Συνεργάτης - Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας,
Α.Τ.Ε.Ι.Θ.*

Αντίστοιχες προσπάθειες

Πολωνία

- 1992, VTLS – κοινοπραξία, USMARC
- Δημιουργία ΚΟΙΝΟΥ Αρχείου Καθιερωμένων Όρων
- Συμφωνία για χρήση μόνο της «σωστής» μορφής
- Μετάφραση προτύπων και εγχειριδίων
- Συγγραφή εγχειριδίων
- 1996, Formats and Authority Files Center
  - Συντήρηση αρχείου, Επιμορφωτικά σεμινάρια

Αντίστοιχες προσπάθειες -2

Πολωνία (συνέχεια)

Αύξηση καθιερώσεων:

1991 - 15.000

1992 - 172.000

Από - 1,07 κ.ε. ανά Βιβλ. Εγγραφή

Σε 5 χρόνια - 0,51 κ.ε. ανά Βιβλ.
Εγγραφή

- Αρχείο ΚΑΒΑ, από τα καθιερωμένα αρχεία των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Αντίστοιχες προσπάθειες -3

Σλοβενία

○ COBISS

- Κεντρικός (master) Συλλογικός Κατάλογος
- Ανάπτυξη εργαλείων, Βάσεων Δεδομένων
- Πρόσβαση σε προμηθευτές (Swets, OCLC)

Αντίστοιχες προσπάθειες -4

ΗΠΑ

- PCC - Program for Cooperative Cataloging
  - BIBCO - Bibliographic cooperative program
  - SACO - Subject authority cooperative program
  - NACO - Names authority cooperative program
  - CONSER - Cooperative Online Serials Program

Αντίστοιχες προσπάθειες -5

Βρετανία

- COPAC
- Clumps
- Πρόγραμμα Αξιολόγησης CC-Interop
  - Οργανωτικές παρά τεχνικές λύσεις
  - Να επανεξετάσουν τις πρακτικές ευρετηρίασης και καταλογογράφησης

Αντίστοιχες προσπάθειες -6

Βρετανία (συνέχεια)

Απαραίτητες ενέργειες προς τη
«**Διαλειτουργικότητα**»

1. περιγραφικές οδηγίες για το ελάχιστο επίπεδο καταλογογράφησης και τα σημεία πρόσβασης,
2. μεγαλύτερη συμμετοχή στο PCC
3. κατανεμημένη καταλογογράφηση για ψηφιακές πηγές
4. μηχανισμοί επικοινωνίας μεταξύ των καταλογογράφων
5. να προσδιοριστούν μοναδικά αναγνωριστικά (identifiers) για τις συλλογές και τις τοποθεσίες τους
6. διαρκή εξέταση της μελλοντικής εφαρμογής του FRBR και
7. μεγαλύτερη επαφή με τις ανάγκες των τελικών χρηστών.

«Διαλειτουργικότητα» Το ζητούμενο

«Οι βιβλιοθήκες χρειάζεται να σκέφτονται παγκόσμια πριν δράσουν τοπικά»

- CAIRNS - CAIRNS Cataloguing and Indexing Working Group (2000)
- VIAF.
  - OCLC & Εθνική Βιβλιοθήκη της Γερμανίας
  - 5,8 εκατ. Καθιερωμένες Εγγραφές

Σημερινό μοντέλο συνεργασίας

- Διαρκείς Επιτροπές
  - Καταγραφή σημερινής κατάστασης
  - Σύνταξη οδηγιών και καλών πρακτικών
- Απαραίτητες ενέργειες
  - Βασικές αρχές λειτουργίας
  - Οδηγίες καλών πρακτικών
  - Περιβάλλον επικοινωνίας
    - Ιστότοπος Συλλογικού Καταλόγου

Προτεινόμενη δομή

- Επιτροπή Πολιτικής
- Διαρκής Επιτροπή Καταλογογράφησης
- Διαρκής Επιτροπή Θεματικής Καταλ.
- Ομάδα Εργασίας Αυτοματισμού
- Ομάδα Προτύπων
- Ομάδα Εργασίας Εκπαίδευσης

Αρχεία Καθιερώσεων

- Εθνικό Αρχείο Καθιερώσεων
- Κοινά υποστηρικτικά εργαλεία
- Απαραίτητες ενέργειες:
  - Αρχές συνεργασίας
  - Γραφείο Καθιερώσεων
  - Λογισμικό
  - Σημερινά αρχεία (ΕΒΕ, ΑΠΘ, κ.λπ.)

Τυποποίηση της εργασίας μας

- PCC – Cat. Source Code= c, Enc Lvl = 4, 042 = pcc, 040 = Κωδικός βιβλιοθήκης
- Εγγραφή πυρήνας (core record)
  - Ελάχιστο επίπεδο πληροφοριών
  - Σημεία πρόσβασης καθιερωμένα
  - Μπορούν να εμπλουτιστούν
  - Ευελιξία προσαρμογής
- IFLA “Mandatory Data Elements for Internationally Shared Resource Authority Records

Καθιερώσεις

- Τα τοπικά συστήματα να συμβουλευούνται το Κεντρικό Αρχείο.
- Νέες εγγραφές τοπικά με τα ίδια πρότυπα.
- Ανάκτηση στα Ελληνικά και τα Αγγλικά
  - LCSH, LC subject authorities
  - ΕΒΕΚΘ
- Προσδιορισμός θησαυρού:
  - 6XX _7 \$2
- 7XX – Heading Linking Entries (Authorities)

Υποστηρικτικά Εργαλεία

- LC Authorities
  - (θεμάτων και Ονομάτων) που ήδη προσφέρονται από την ιστοσελίδα του ΣΚ.
- Classification Web
  - LCSH, LCCN, συσχετίσεις μεταξύ τους και με ταξινόμηση Dewey.
- OCLC Connection
  - WordCat (για copy cataloging) και Web Dewey,
- Cataloger's Desktop
  - AACR2, LC Rules Interpretations, Subject Cataloging Manuals, MARC 21 Formats, Latest editions of all MARC code lists
- BookWhere
  - copy cataloging από καταλόγους βιβλιοθηκών παγκοσμίως.

Υποστηρικτικά Εργαλεία

Μετάφραση ή προσαρμογή:

- Εγχειρίδιο του μορφότυπου MARC21 για βιβλιογραφικές και καθιερωμένες εγγραφές
- Εγγραφή πυρήνας (Core Record) για κάθε μορφή υλικού
- Library of Congress Subject Headings : principles and application / Lois Mai Chan
- Library of Congress rule interpretations update
- Cataloging Service Bulletin
- Functional Requirements for Bibliographic Records (FRBR).

Τελειώνοντας

Σκοπός:

- Κοινά βιβλιογραφικά πρότυπα
- Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση
- Συγγραφή ή μετάφραση εγχειριδίων

Τελειώνοντας

Τελικός Στόχος:

- να ελαχιστοποιηθεί η ανομοιογένεια των καθιερωμένων όρων,
- να υπάρξει σύνδεση των ελληνικών και αγγλικών όρων,
- να μην γίνονται επαναλαμβανόμενα λάθη ή δουλειά από μέρους των καταλογογράφων,
- να μειωθεί το κόστος καταλογογράφησης και να αυξηθεί η ποιότητα των εγγραφών,
- να μπορούμε να συνεργαστούμε με φορείς όπως π.χ. OCLC, Google συνεισφέροντας εγγραφές.
- να αυξήσουμε την βοήθεια προς τον χρήστη
- Διαλειτουργικό περιβάλλον